

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Omgevingsvisie Hillegom

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport

5 december 2017 / projectnummer: 3250

1. Oordeel over het Milieueffectrapport (MER)

De gemeente Hillegom stelt een Omgevingsvisie op, waarin het beleid voor de ontwikkeling van de gemeente wordt uitgezet voor de periode tot 2030. Belangrijke ontwikkelingen zijn bijvoorbeeld woningbouw, duurzame energie en veranderingen in de bollenteelt en andere vormen van bedrijvigheid. Voor de besluitvorming over de Omgevingsvisie is een plan-milieueffectrapport (verder MER) opgesteld. De gemeenteraad heeft de Commissie voor de milieueffectrapportage¹ (hierna de Commissie) gevraagd het MER te toetsen.

Wat laat het MER zien?

De omgevingsvisie bepaalt de ‘koers’ voor ontwikkelingen in de gemeente Hillegom. Het MER laat op hoofdlijnen zien welke risico’s en kansen deze koers met zich mee brengt voor verschillende deelgebieden en op verschillende thema’s. Hieruit blijkt dat de voorgenomen koers in verschillende deelgebieden kansen biedt voor onder andere verbetering van de woon- en leefomgeving, economische ontwikkeling en energie en klimaat. Tegelijkertijd levert de koers risico’s op voor onder andere cultuurhistorie, landschap, natuur, toerisme en voor de gezondheid.

Het MER geeft de indruk dat niet alle ambities van de omgevingsvisie (volledig) haalbaar en combineerbaar zijn en dat bij de besluitvorming over de omgevingsvisie en het duurzaamheidsprogramma van de gemeente mogelijk ingrijpende keuzes gemaakt moeten worden. Zo blijkt bijvoorbeeld uit de beoordeling op het thema duurzaamheid dat de ambitie “energie-neutraal in 2030” met de huidige koers niet haalbaar is, omdat er onvoldoende mogelijkheden zijn om duurzame energie op te wekken.

Wat ontbreekt nog aan het MER?

De Commissie mist in het MER een totaalbeeld van de effecten van de koers per deelgebied en overkoepelende thema’s. Deze informatie is essentieel voor het besluit over de omgevingsvisie, omdat dit duidelijk maakt in hoeverre de verschillende ambities van de visie haalbaar en combineerbaar zijn. Kan Hillegom in 2030 “energieneutraal” worden, zonder dat dit ten koste gaat van natuur en landschap? Kan het stimuleren van de economie en verbeteren van de verkeerssituatie samengaan met het verbeteren van de gezondheid en zonder schade aan natuur door uitstoot van stikstof? Is woningbouw en de daarvoor nodige uitplaatsing van bedrijven mogelijk in combinatie met het tegengaan van ‘verrommeling’? Kunnen weidevogelgebieden behouden of versterkt worden als toerisme en recreatie toenemen?? Is schaalvergroting, intensivering en herstructurering van de bollenteelt combineerbaar met versterking van toerisme en behoud van (cultuur)landschap en natuurwaarden? Het antwoord op deze (en andere) vragen kan bepalend zijn voor keuzes die bij het besluit over de omgevingsvisie gemaakt moeten worden.

¹ De samenstelling en werkwijze van de werkgroep van de Commissie m.e.r. en verdere projectgegevens staan in bijlage 1 van dit advies. U vindt de projectstukken die bij het advies zijn gebruikt, via de link [3250](#) of door dit nummer op www.commissiemer.nl in te vullen in het zoekvak.

² Zeker in relatie tot de beperkte omvang van de gebieden, wat maakt dat het risico op “externe werking” naar verhouding groot is.

Om deze vragen te kunnen beantwoorden is het volgens de Commissie nodig de *kernkwaliteiten* van de gemeente en de *kansen en knelpunten* die in de ontwerp-omgevingsvisie zijn beschreven nader te analyseren. Daarbij is het van belang om onderscheid te maken tussen de huidige situatie, de autonome ontwikkelingen en het voorgenomen beleid van de gemeente, en de kansen en knelpunten die vervolgens resteren. Doordat deze analyse in het MER ontbreekt kan niet worden vastgesteld in hoeverre de ambities (voor het oplossen van knelpunten en het behouden en/of versterken van kernkwaliteiten) haalbaar en combineerbaar zijn.

Verder vindt de Commissie de in het MER opgenomen effectbeoordelingen niet goed navolgbaar en zijn de consequenties van deze beoordeling voor de omgevingsvisie niet duidelijk. Ook daardoor geeft het MER onvoldoende informatie om te kunnen bepalen of er aanleiding is de voorgenomen koers aan te passen.

Aanvulling op het MER en het vervolgproces

De Commissie adviseert een aanvulling op het MER op te stellen voordat het besluit over de omgevingsvisie wordt genomen en daarin op de bovengenoemde punten in te gaan.

Aansluitend aan het opstellen van de omgevingsvisie werkt de gemeente Hillegom aan een omgevingsplan, waarin ontwikkelingen en regels meer gedetailleerd worden vastgelegd. Voor de besluitvorming over het omgevingsplan zal eveneens een m.e.r.-procedure worden doorlopen. De aanvulling op het MER voor de omgevingsvisie kan volgens de Commissie mede zorgen voor een heldere agendering van de aandachtspunten voor het MER voor het omgevingsplan.

Waarom m.e.r. en toetsing door de Commissie?

Om ontwikkelingen in Hillegom tot 2030 op hoofdlijnen te sturen wordt een omgevingsvisie opgesteld, die vastgesteld moet worden door de gemeenteraad. Voor de besluitvorming hierover is een plan-MER opgesteld, omdat het omgevingsplan ontwikkelingen mogelijk maakt die aanzienlijke milieugevolgen kunnen hebben. De gemeente heeft de Commissie gevraagd om een toetsingsadvies uit te brengen over het MER voor de omgevingsvisie. In dit toetsingsadvies beoordeelt de Commissie of het MER voldoende informatie bevat om het milieubelang volwaardig te kunnen meewegen in het besluit over de omgevingsvisie.

2. Toelichting op het oordeel

In dit hoofdstuk licht de Commissie haar oordeel toe en doet zij aanbevelingen voor de op te stellen aanvulling en voor de besluitvorming over de omgevingsvisie en het vervolgtraject. De aanbevelingen voor de aanvulling zijn opgenomen in paragraaf 2.3. In een bijlage bij het advies illustreert de Commissie haar oordeel met een aantal concrete voorbeelden.

2.1 Kernkwaliteiten, ambities en de koers

2.1.1 Rol van het MER

In het MER is de koers uit de ontwerp-omgevingsvisie uitgewerkt in zeven deelgebieden en twee overkoepelende thema's woningbouw en duurzaamheid. De koers is daarin op hoofdlijnen beschreven, maar het is niet duidelijk welke *nieuwe* keuzes daadwerkelijk worden gemaakt in de omgevingsvisie en op grond waarvan. Het MER heeft geen (herkenbare) rol gespeeld bij de totstandkoming van de koers die in de ontwerp-omgevingsvisie uiteen is gezet.³ Het MER is voornamelijk gebruikt voor het *signaleren* van kansen en risico's van onderdelen van de gekozen koers en het *agenderen* van aandachtspunten voor de verdere uitwerking van de visie in het aansluitend op te stellen omgevingsplan en andere programma's.

De structuur van het MER en de opzet van het beoordelingskader vormen volgens de Commissie een goed uitgangspunt, uitgaande van de voornamelijk signalerende en agenderende functie die met het MER wordt beoogd. De kansen en risico's van de in de visie beschreven koers zijn per deelgebied beschreven. Om te zorgen dat het MER een goede rol kan spelen in de besluitvorming over de omgevingsvisie is een totaalbeeld nodig van de kansen en risico's, waaruit zou moeten blijken in hoeverre de verschillende ambities van de visie haalbaar en combineerbaar zijn. Hiervoor zijn volgens de Commissie de volgende stappen noodzakelijk:

1. Analyse van *knelpunten en kansen*, zowel in relatie tot de *kernkwaliteiten* die in de ontwerp-omgevingsvisie worden benoemd als op andere thema's.
2. Analyse van de betekenis van *autonome ontwikkelingen* en eerdere beleidskeuzes voor deze knelpunten en kansen.
3. Analyse van mogelijke *strijdigheid* tussen ambities voor het oplossen van knelpunten en het behouden en/of versterken van kernkwaliteiten en daarmee van de haalbaarheid van de onderdelen van de omgevingsvisie.

In de volgende paragrafen licht de Commissie deze punten toe, waarna ze in § 2.2. ingaat op de effectbeoordeling.

2.1.2 Kernkwaliteiten, knelpunten en kansen

Analyse van de uitgangssituatie

In het MER worden per deelgebied kernkwaliteiten benoemd. Daaraan worden gemeentelijke ambities gekoppeld, waaraan de koers van de omgevingsvisie is ontleend.⁴ Ook in het ontwerp van de visie komen kernkwaliteiten aan de orde. Hoofdstuk 2 van de visie, "de kracht van Hillegom", laat zien dat cultuurhistorie, landschap en de ligging en het karakter van de gemeente behouden moeten blijven. De visie benoemt ook knelpunten in samenhang met de kernkwaliteiten. Zo wordt op verschillende plaatsen in de visie de "verrommeling" van het

³ Zo bevat het MER geen alternatieven, waarmee verkend had kunnen worden of de ambities van de visie ook op een andere manier bereikt kunnen worden.

⁴ Voorbeeld: voor het deelgebied "Duurzame bloementuin" zijn landschap en natuur en de economische functie gedefinieerd als *kernkwaliteiten*. Daaraan zijn de *ambities* "toeristische trekpleister met authentieke landschap- en natuurwaarden" en "100% duurzame bollenteelt in 2030" verbonden. De *koers* die hieruit volgt is "behoud van het open landschap en de natuurwaarden" en "faciliteren van benodigde schaalvergroting, intensivering en herstructurering van de bedrijfsvoering".

landschap als knelpunt genoemd, welke samenhangt met de kleinschaligheid die in het participatietraject als kernkwaliteit van het bollenlandschap naar voren is gebracht, maar die aangepakt zal worden met de koers van schaalvergroting. Ook op het gebied van gezondheid, veiligheid en bereikbaarheid worden in de visie (potentiële) knelpunten gesignaleerd die raken aan kernkwaliteiten. Zo staat de natuur (waaronder weidevogelgebieden) onder druk, waardoor de biodiversiteit afneemt, terwijl het toenemend beleven ervan als kernkwaliteit is aangemerkt.

De Commissie mist in het MER een nadere invulling en analyse van de kernkwaliteiten en de daarmee samenhangende knelpunten en kansen. De ambities en de koers zijn daardoor niet direct te herleiden uit de kernkwaliteiten (zie de voorbeelden in de bijlage bij dit advies). Met de visie wordt beoogd de kernkwaliteiten te beschermen en te versterken. Daarom is van belang dat het MER duidelijk maakt welke hiermee samenhangende (potentiële) knelpunten zich op dit moment in Hillegom (kunnen) voordoen.

Naast knelpunten en kansen die samenhangen met het beschermen van de kernkwaliteiten zijn er andere knelpunten en kansen die van belang zijn voor de omgevingsvisie en waarvoor ambities zijn opgenomen in de visie. Zo heeft de gemeente de ambitie uitgesproken om in 2030 energieneutraal en in 2050 klimaatneutraal te worden. Gelijktijdig met de omgevingsvisie zal ook een duurzaamheidsprogramma worden vastgesteld, waarin deze ambities uitgewerkt worden.⁵ Ook komen opgaven voort uit eerdere keuzes op verschillende beleidsniveaus, zoals ambities voor de woningbouw en bollenteelt. Daarbij is van belang dat de 'milieugebruiksruimte' sterk bepalend kan zijn voor de mogelijkheden die de gemeente heeft om ontwikkelingen te initiëren of toe te staan.⁶ Zo brengt de huidige stikstofbelasting op Natura 2000-gebieden met zich mee dat ruimte voor ontwikkelingen in Hillegom mogelijk beperkt is. Waar de visie nieuwe ontwikkelingen mogelijk maakt die tot extra uitstoot van stikstof kunnen leiden, zal het MER op hoofdlijnen inzichtelijk moeten maken op welke wijze voldoende ruimte beschikbaar kan worden gemaakt.

Betekenis van autonome ontwikkelingen

De omgevingsvisie staat niet op zichzelf. Uit de ontwerp-omgevingsvisie blijkt dat deze koers mede bepaald is op basis van:

1. eerder vastgesteld (sectoraal) beleid zoals de regionale woonvisie, de centrumplannen, het Groenbeleidsplan en de intergemeentelijke structuurvisie Greenport;
2. een intensief participatietraject, waarin bevolking en belangenorganisaties kwaliteiten en aandachtspunten hebben benoemd;
3. de overkoepelende ambitie om duurzaamheid als leidend principe te hanteren.

Daarnaast zijn er autonome ontwikkelingen waar de gemeente niet of nauwelijks invloed op heeft, zoals de realisatie van de Duinpolderweg. Op dit moment is het tracé van deze nieuwe verbinding nog niet bekend, maar de gevolgen voor kernkwaliteiten van de gemeente, en daarmee voor de koers van de omgevingsvisie, kunnen aanzienlijk zijn. In het MER mist een

⁵ De Commissie heeft geen kennis kunnen nemen van het duurzaamheidsprogramma dat tegelijkertijd met de omgevingsvisie zal worden vastgesteld. Hierdoor blijft voor de Commissie onduidelijk of en hoe de gemeente haar duurzaamheidsambities wil concretiseren.

⁶ Hiermee wordt bedoeld de ruimte die er is voor ontwikkelingen, binnen de randvoorwaarden die voortkomen uit wet- en regelgeving, beleid en/of ambities voor het plangebied. Deze ruimte kan door nieuwe ontwikkelingen worden verkleind, maar mogelijk ook vergroot (bijvoorbeeld bedrijven die maatregelen nemen om emissies te beperken).

duidelijk onderscheid tussen autonome ontwikkelingen⁷, ontwikkelingen waar de gemeente via de omgevingsvisie op kan en wil sturen⁸ en ontwikkelingen waarvoor zij ruimte biedt aan initiatieven van anderen.

De analyse van kernkwaliteiten en knelpunten en de betekenis van autonome ontwikkelingen is nodig om te kunnen toetsen of de ambities in de verschillende deelgebieden en voor de overkoepelende thema's haalbaar zijn en in hoeverre ambities strijdig kunnen zijn. Vervolgens kan vastgesteld worden of dit aanleiding is voor bijsturing van de koers en/of maatregelen om met de gevolgen om te gaan.

2.2 Effectbeoordeling en overige punten

2.2.1 Effectbeoordeling

Vanwege het hoge abstractieniveau van de omgevingsvisie is de effectbeoordeling in het MER kwalitatief en beknopt. De effecten zijn ingeschat op basis van expert judgement. Met behulp van kleuren is in tabelvorm aangegeven welke kansen en risico's per deelgebied worden voorzien als gevolg van de gekozen koers in de ontwerp-omgevingsvisie. De invulling hiervan is echter – ook voor het abstractieniveau van een omgevingsvisie – volgens de Commissie te algemeen en de beoordeling is niet goed navolgbaar. Bovendien zijn de effecten per deelgebied en per overkoepelend thema beschreven, maar niet integraal met elkaar verbonden (zie ook § 2.1).

Het is niet duidelijk op basis van welke argumenten of overwegingen de beoordeling tot stand is gekomen. De effectbeoordeling is kwalitatief en een onderbouwing ontbreekt (zie voorbeelden in de bijlage van dit advies). In sommige gevallen worden positieve en negatieve effecten zonder goede onderbouwing tegen elkaar “weg gestreept”.⁹ Ook is niet uit het MER af te leiden welke consequenties worden verbonden aan de beoordeling “risico op kleine/grote negatieve effecten”. Aangegeven is dat in dit geval aanpassingen of mitigerende maatregelen nodig zijn, maar het is vooralsnog onduidelijk welke mogelijkheden daarvoor bestaan en in hoeverre deze realistisch zijn.

2.2.2 Samenvatting en leesbaarheid

Door de gekozen opzet van de effectbeoordeling is het MER zeer beknopt. In het MER ontbreekt echter een samenvatting, waarin doelstellingen, voornemen, effecten en conclusies op een overzichtelijke en navolgbare wijze worden gepresenteerd. Besluitvormers en insprekers

⁷ Uit gesprekken met de gemeente blijkt bijvoorbeeld dat het beleid dat is vastgesteld in de Intergemeentelijke Structuurvisie Greenport sterk bepalend is voor de ambities en uitgangspunten voor het deelgebied “Duurzame Bloementuin”. Dit is echter in het MER niet duidelijk uitgelegd.

⁸ Het MER lijkt de suggereren dat de gemeente ook op andere thema's ambities heeft en bestaande kwaliteiten wil behouden.

⁹ Bijvoorbeeld op p.18 van het MER: toename en herverdeling van het verkeer leidt lokaal tot verslechtering van de luchtkwaliteit en toename van geluidbelasting, maar per saldo worden effecten op de gezondheid positief beoordeeld.

lezen in de eerste plaats de samenvatting van het MER. Daarom verdient dit onderdeel bijzondere aandacht.

In het MER ontbreken kaartmateriaal en illustraties vrijwel volledig. Dit maakt dat het MER moeilijk zelfstandig leesbaar is en het – vooral voor niet-ingewijden – lastig is om snel overzicht te krijgen in de huidige situatie en ontwikkelingen, de samenhang tussen deelgebieden, kernkwaliteiten en knelpunten et cetera.

2.3 Aanbevelingen voor de aanvulling

De Omgevingswet introduceert het instrument van de omgevingsvisie. Vooruitlopend op de inwerkingtreding van deze wet in 2021 (zoals dat nu wordt verwacht) is nog sprake van een zoektocht naar de juiste inhoud en vorm van de omgevingsvisie, en de wijze waarop het MER hieraan een bijdrage kan leveren.

Vanwege de veelheid aan onderwerpen die in een omgevingsvisie worden opgenomen, is het van belang dat focus wordt aangebracht in de keuzes waarvoor het MER de milieu-informatie moet aanleveren. Zoals in eerdere paragrafen aangegeven is het voor het niveau van de omgevingsvisie vooral van belang dat het MER analyseert welke ontwikkelingen elkaar kunnen versterken en welke kunnen botsen, met navenante gevolgen voor het milieu. Daarmee kan het MER de informatie bieden voor enerzijds het maken van keuzes in de omgevingsvisie zelf en anderzijds het agenderen van de aandachtspunten voor de verdere uitwerking van de visie in het omgevingsplan en andere programma's.

De Commissie adviseert om voorafgaand aan de besluitvorming over de omgevingsvisie een aanvulling op het MER op te stellen. Zij beveelt daarbij de volgende invulling aan:

- Geef een beknopte maar gebiedsspecifieke analyse van knelpunten en kansen in de huidige en toekomstige situatie, zowel in relatie tot de kernkwaliteiten als op andere thema's.
- Analyseer mogelijke strijdigheden tussen ambities en daarmee van de haalbaarheid en combineerbaarheid van de onderdelen van de omgevingsvisie. Maak hierbij helder onderscheid tussen ontwikkelingen waar via de omgevingsvisie op kan worden gestuurd enerzijds en autonome ontwikkelingen en eerdere beleidskeuzes anderzijds.
- Geef voor onderdelen van de visie aan waar het behalen van de ambities twijfelachtig is of waar sprake kan zijn van strijdigheid, op basis van een navolgbare onderbouwing van de effectbeoordeling.
- Neem de belangrijkste conclusies van het MER en de aanvulling op in een separate publieksvriendelijke samenvatting, die gebruikt kan worden voor de besluitvorming en voor het informeren van andere betrokkenen. Gebruik hierbij waar mogelijk kaartmateriaal, visualisaties en tabellen om de tekst te verhelderen.

BIJLAGE 1: Voorbeelden bij het oordeel

Ter illustratie van het oordeel van de Commissie:

- Voor het deelgebied “duurzame bloementuin” wordt gekozen voor schaalvergroting, intensivering en herstructurering in combinatie met vergaande verduurzaming van de bollenteelt, maar onduidelijk is uit welke ambities deze koers voortkomt en/of welke knelpunten hiermee worden opgelost. Hierbij speelt ook het onderscheid tussen autonome ontwikkeling en het eigen beleid: als schaalvergroting voortkomt uit de GOM (Greenport Ontwikkelingsmaatschappij Duin- en Bollenstreek), kan de gemeente alleen sturen op de wijze waarop dit wordt ingevuld. De effectscores zijn gebaseerd op diverse ingrepen zonder dat duidelijk is om welke ingrepen voor de herstructurering en verduurzaming van de bollenteelt het gaat. Diverse risico’s (externe veiligheid, natuur/vogels) zijn gebaseerd op plaatsing van grootschalige windturbines, terwijl dat niet aan de orde lijkt.
- Het aanbod van woningen moet worden uitgebreid, waarbij wordt gestreefd naar kwaliteitsverbetering en tegengaan van verrommeling. Onduidelijk is wat precies verstaan wordt onder verrommeling, waar zich welke problemen voor doen en welke mogelijkheden er zijn om deze ambities te realiseren. Waar is inbreiding van woningbouw mogelijk en hoeveel woningen kunnen daar gerealiseerd worden? In welke linten en bij welke overgangen is inbreiding mogelijk met verbetering van de kwaliteit? Is het effect daarvan op de noord-zuidlinten hetzelfde als op de oost-westlinten? Waar liggen potentiële locaties voor GOM-woningen? Waar liggen andere mogelijkheden voor woningbouw en uit te plaatsen bedrijven?
- De ambitie om in 2030 energieneutraal en in 2050 klimaatneutraal te worden is in het MER vertaald naar noodzakelijke maatregelen op het gebied van energiebesparing en energieproductie. Uit deze analyse blijkt dat de ambitie op basis van de huidige uitgangspunten niet haalbaar is. Onduidelijk is welke consequenties hieraan worden verbonden en welke keuzes op het niveau van de omgevingsvisie en in het kader van het gelijktijdig vast te stellen duurzaamheidsprogramma moeten worden gemaakt.
- Behoud en versterking van landschap en natuurwaarden (biodiversiteit, weidevogelgebied) is onderdeel van de ambities, maar het is niet duidelijk wat de huidige waarde van het plangebied is, welke trends er zijn en tot welke knelpunten of kansen dit leidt.¹⁰ Daardoor is onduidelijk welke maatregelen leiden tot het oplossen van de knelpunten en in hoeverre deze verenigbaar zijn met andere ambities, bijvoorbeeld voor de bollenteelt, duurzame energieproductie en versterking van toerisme en recreatie.
- Voor het deelgebied Hollandse weides zijn de effectscores voor natuur moeilijk te doorgronden. De score voor beleving van de natuur (door uitbreiding natuur en uitbreiding recreatie) zal sterk afhangen van de schaal en verstoringgevoeligheid van de natuur en de aard en omvang van de intensiever wordende recreatie.
- De visie stelt dat Hillegommers in een gezonde leefomgeving horen te wonen, met een goede luchtkwaliteit, een geschikte bodemkwaliteit en geen noemenswaardige geluids-, licht- en geuroverlast. De ambities kunnen in meer of mindere mate strijdig zijn met andere ambities zoals het stimuleren van de economie, verbeteren van de bereikbaarheid (inclusief aanleg van de Duinpolderweg), ontwikkelen van toerisme en recreatie en het stimuleren van grote evenementen.

¹⁰ Voor weidevogels in de Vosse- en Weerlanderpolder is recent een rapportage opgesteld op basis van tellingen. De conclusies en aanbevelingen uit dit rapport kunnen worden gebruikt voor het in beeld brengen van de huidige situatie en trends, oorzaken van achteruitgang en kansen voor versterking.

- Dezelfde ontwikkelingen kunnen – vooral door de toename van verkeer – ook leiden tot een toename van de stikstofuitstoot en daardoor tot extra stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden. In de huidige situatie zijn de Natura 2000-gebieden in de omgeving van Hillegom (zoals Kennemerland-Zuid en Coepelduynen) al overbelast door stikstofdepositie. Een toename van stikstofdepositie in deze gebieden zal leiden tot aantasting van de natuurlijke kenmerken van deze gebieden. Daardoor is de ‘milieuruimte’ voor ontwikkelingen die emissies van stikstof veroorzaken zeer beperkt.

BIJLAGE 2: Projectgegevens toetsing MER

Hoe toetst de Commissie?

De Commissie bestaat uit een werkgroep van deskundigen. Deze werkgroep beoordeelt of het milieueffectrapport de benodigde milieu-informatie bevat en of deze juist is. Als er informatie ontbreekt, onvolledig of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij die essentieel vindt. Dat is het geval als aanvullende informatie in de ogen van de Commissie kan leiden tot andere afwegingen. In die gevallen adviseert de Commissie de ontbrekende informatie alsnog beschikbaar te stellen, vóór het besluit wordt genomen. De werkgroep bezoekt hierbij ook het gebied waar milieugevolgen kunnen optreden. Meer informatie over de werkwijze van de Commissie vindt u op: <http://www.commissiemer.nl/advisering/watbiedtdecommissie>

Wie zit er in de werkgroep?

Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

Roel During

Henk Everts

Jan Jaap de Graeff (voorzitter)

Pieter Jongejans (secretaris)

Fred Woudenberg

Gerrit de Zoeten

Wat is het besluit waarvoor dit milieueffectrapport is opgesteld?

Het besluit over de omgevingsvisie

Waarom wordt hiervoor een milieueffectrapport opgesteld?

Voor alle activiteiten die grote milieugevolgen kunnen hebben, moet in Nederland een milieueffectrapport worden opgesteld. De bijlagen C en D bij het Besluit m.e.r. <http://www.commissiemer.nl/regelgeving/besluitmer> geven aan wanneer dit het geval is. Voor deze procedure gaat het in ieder geval om de activiteiten D09, D11.2, D11.3, D22.2.

Wie besluit over Omgevingsvisie Hillegom?

De gemeenteraad van Hillegom zij zijn bevoegd gezag.

Wie neemt het initiatief?

Het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Hillegom.

Heeft de Commissie ook zienswijzen en adviezen bij haar advies betrokken?

De Commissie heeft van de gemeente geen zienswijzen en adviezen ontvangen.

Waar vind ik de stukken die de Commissie heeft beoordeeld?

U vindt de projectstukken die bij het advies zijn gebruikt, door op www.commissiemer.nl projectnummer [3250](#) in te vullen in het zoekvak.

Bezoekadres

A. v. Schendelstraat 760
3511 MK Utrecht

Postadres

Postbus 2345
3500 GH Utrecht

t 030-2347666

e mer@eia.nl

w commissiemer.nl

